

τητος τούς θανόντας ὑπὸ τοῦ χειμῶνος κλάδους.

Ὁ Ἐδμόνδος λοιπὸν παρέσχεον εὐκαιρίαν εἰς τὴν Ἀντωνίαν ν' ἀναμνησθῇ τῆς οὐδύνης ἐκείνης, ἥ δὲ νεῖνις μετέπιπτεν εὐκόλως ἐκ τῆς λύπης, ἣν τέκνον δύναται νὰ αἰσθανθῇ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς μητρός του, εἰς τὴν λύπην ἣν δύναται νὰ δοκιμάσῃ μήτηρ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ τέκνου τῆς.

Ἐλεγε μόνον καθ' ἑαυτήν :

— Τὸ τέκνον ἔχει πρὸ αὐτοῦ ὀλόκληρον μέλλον παραμυθίων, ὅπερ ἡ μήτηρ δὲν ἔχει, καὶ πάντας τοὺς ἔρωτας, οὓς ἡ μητρικὴ καρδία δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπικαλεσθῇ.

Τότε, ὅλως φυσικῶς, ἐσυλλογίζετο τὴν μητέρα τοῦ νέου τούτου, ὅστις ἐξῆλθε τῆς οἰκίας τοῦ κ. Δεθῶ καὶ ὅστις, χωρὶς νὰ τὸ μαντεύῃ, ἐβάδιζεν εἰς τὸ προσεχὲς τέρας του.

Ἐβλεπε τὸν ἀπελπισμὸν τῆς εὐτυχοῦς γυναικὸς, ἐνῶ ἡ φαντασία τῆς ἀναπαρίστα ἀδιαλείπτως ἀντὶ τοῦ ἡρέμου καὶ μειδιῶντος προσώπου τοῦ Ἐδμόνδου, ἀντὶ τῶν μεγάλων γλαυκῶν ὀφθαλμῶν, οὓς εἶδε τὴν προτεραιάν προσηλωμένους εἰς αὐτὴν κεφαλὴν ψυχράν, ὠχράν, ἰσχνὴν καὶ ὀφθαλμοὺς διὰ παντὸς σθεσθέντας, ἄνευ ἐκφράσεως, ἄνευ βλέμματος, καὶ ἐπανελάμβανεν :

— Δυστυχὴ νεανία !

Ὅταν δὲ νεῖνις λέγῃ παρόμοιον τι, σημαίνει ὅτι ἡ καρδία τῆς εἶναι πολὺ πλησίον τῆς φαντασίας τῆς, καὶ δύναται νὰ συμβῇ, ὥστε τὸ ὄνομα, ὅπερ τὴν κάμνει νὰ ὁμιλῇ οὕτω, νὰ μὴ βραδύνῃ νὰ μεταβιβασθῇ ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην.

[Ἐπεταί συνέχεια]. ΔΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΑΛΗΣ

Κ^α Ο. Ν. ΧΜΕΛΙΕΦ

Η ΤΡΙΧΑΠΤΟΠΟΙΟΣ

Ρωστικὸν Λιτήγημα.

[Συνέχεια]

Εἰς τὰ χωρία τῶν γαιοκτημόνων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἶχον οὗτοι διαφόρους τεχνίτας ἰδικούς των, οὓς ἐξεπαίδευον εἰς Μόσχαν ἢ εἰς Πετρούπολιν εἰς Γερμανοὺς ἢ Γάλλους τεχνίτας, ἀκολουθῶντες δὲ ἡ ἔμμενον οὗτοι εἰς τὰς πόλεις, τελοῦντες φόρον τῷ κυρίῳ αὐτῶν, ἡ ἔζων εἰς τὰ χωρία των.

Ἐνεκατέστησεν ἡ κυρία μετὰ δόξης τὴν νέαν αὐτῆς τεχνίτριαν καὶ ἠγάπησεν αὐτὴν τετραπλασίως. Δὲν σηκῶναι τὰ μᾶτια ἀπ' ἐπάνω τῆς ! Ἡ Μάσσα ἦγεν ἤδη τὸ δέκατον ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς, καίτοι δὲ ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρός τῆς ἠθέλε καὶ νὰ παῖξῃ καὶ νὰ γελάσῃ, ἐν τούτοις οὕτε βῆμα δὲν κάμνει, καὶ πλέκει πάντοτε πλησίον τῆς κυρίας τῆς ! Ἀλλὰ κ' ἐδῶ δὲν μελαγχολεῖ· κάθηται, κάθηται, ἂν ὅμως τὸ στρίψῃ διὰ μίαν στιγμὴν, ὅλους τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἴσχυται νὰ τοὺς κάμῃ νὰ λιγωθοῦν ἀπὸ τὰ γέλοια.

Διὰ τὴν τόσῃν εὐθυμίᾳ τῆς τῆς ἔδωκαν μάλιστα εἰς τὸ χωρίον τὴν ἐπωνυμίαν *γαλιάνδρα*.

Τόσον καλῶς ἔβαινον τὰ πράγματα καὶ ἀκόμη καλλίτερον θὰ ἔβαινον ἴσως, ἂν δὲν ἦτο ἡ Εἰρήνη. Ἀνεῦρεν ἐπὶ τέλους αὕτη τὴν περιστάσιν νὰ διεγείρῃ τὴν κατὰ τῆς Μάσσας χολὴν τῆς κυρίας τῆς.

Δ'

Ἡσθὲνσέ ποτε κατὰ τὸ φθινόπωρον ἡ πρόφην ἀρχιθαλαμηπόλος μήτηρ τῆς Μάσσας. Κοίτεται ἐν τῇ πενιχρᾷ καλύβῃ τῆς μόνῃ, ὀλομόναχος· κοίτεται καὶ τήκεται ὡς ὁ κηρός, καὶ δὲν ἔχει κανένα νὰ τῆς δώσῃ ἓνα ποτῆρι νερό. Νὰ ἔπερνε κἂν ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴν τῆς ! Καὶ ἡ Μάσσα παρὰ φόρως ἠγάπα τὴν μητέρα τῆς. Ἀλλὰ καὶ δι' ὅλους ἦτο πονόψυχος· καὶ ποιὸς εἶν' ἐκεῖνος ποῦ δὲν λυπεῖται τὴν μητέρα του ; Καὶ λοιπὸν ἤρχισε νὰ φεύγῃ λαθραίως καὶ νὰ ἔρχηται πρὸς τὴν μητέρα τῆς... Κάποτε μάλιστα ἔμμενε περισσότερον πλησίον τῆς.

Ἡ κυρία κατ' ἀρχὰς δὲν τὸ παρετήρησεν, ἀκολουθῶν τὸ παρετήρησε καὶ ἤρξατο νὰ γογγύζῃ καὶ ἔπειτα νὰ θυμῶνῃ καὶ μετὰ σωστά τῆς.

— Ἡ μητέρα μου εἶνε ἄρρωστη, μετὰ δακρύων τῇ λέγει ἡ Μάσσα, κοίτεται μοναχῇ... δὲν ἔχει κανένα νὰ τῆς δώσῃ νὰ πιῇ ἓνα ποτῆρι νερό...

— Ἡ μάνα σου εἶνε ἄρρωστη, μετὰ πικρίας ἐπανελάθεν ἡ κυρία, ἀμ' ἐγὼ εἶμαι καλὰ ; Εἶνε μοναχῇ, λοιπὸν προτιμᾷς νὰ μένω ἐγὼ μοναχῇ ; Σ' εὐχαριστῶ, κορίτσι μου, γιὰ τὸν καλὸ σου λόγον ! Δὲν τὸ ξέρεις τάχα πόσο ἐσυνείθισα μαζί σου ; Τώρα ἐγὼ, χωρὶς ἐσένα, ὅ,τι κι' ἂν μοῦ κάμουν, ὅ,τι κι' ἂν μοῦ δώσουν, δὲν μ' ἀρέσει ! Καὶ εἰς τί εἰμ' ἐγὼ χειρότερη ἀπὸ τὴν μητέρα σου τάχα ;... Ποιὸς σ' ἔβγαλε ἀπὸ μέσ' ἀπὸ τὴν λάσπη, ποιὸς τώρα τόσα χρόνια σ' ἐτάξισε καὶ σ' ἐπότισε, ποιὸς σ' ἔκαμε ἀνώτερη ἀπ' ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ ;

Ἐταπεινώσε τὴν κεφαλὴν τῆς ἡ Μάσσα, καὶ ἔπιπτον πύρινα τὰ δάκρυα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς. Κατὰ τὴν ἡμέραν λοιπὸν ἐκεῖνην δὲν ἐπορεύθη εἰς τῆς μητρός τῆς, διὰ τοῦτο ὅμως ἔλαυσε παρὰ πολὺ καὶ οὐδεὶς ἤκουσε τὸν γέλωτά τῆς.

Φαίνεται, ὅτι ἡ κυρία τὴν ἐλυπήθη, καὶ διέταξε νὰ πέμψωσι γυναῖκά τινα νὰ ὑπηρετῇ τὴν μητέρα τῆς. Ἡ δὲ Εἰρήνη προσεπάθησε νὰ στείλῃ τὴν μᾶλλον ἀκατάλληλον γυναῖκα τοῦ χωριοῦ.

Περὶ τὴν πέμπτην ὥραν πρωίας τινός, ἡ Μάσσα ἐξῆλθε καὶ ἔδραμε πρὸς τὴν μητέρα τῆς. Βλέπει τὴν καυμένην, ὅτι εἶνε πολὺ ἄσχημα, καὶ ὅτι σήμερον θ' ἀπέθνησκεν ἀναμφιβόλως. Κεῖται ἔχουσα ἀκόμη τὸ λογικόν τῆς, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς βλέπουσι νουνεχῶς, ἀλλ' ἐξέλιπον αἱ δυνάμεις τῆς, καὶ μόλις δύναται νὰ κινήσῃ τὰ χεῖλη !

Ἐπεσεν ἡ Μάσσα μετὰ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἡμιθανοῦς στήθους τῆς, περιέβαλεν

αὐτὴν διὰ τῶν βραχιόνων τῆς καὶ ἐκεῖ ἐλιποθύμησεν. Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἄσθενοῦς ἀνεφάνησαν δάκρυα. Ἀνῆγειρεν ἑλαφρῶς τὴν χεῖρά τῆς, ἣν ἐπέθετο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς θυγατρὸς τῆς. Θέλει νὰ ὁμιλήσῃ καὶ δὲν εἰμπορεῖ, ἀλλὰ τὴν κυττάζει θλιβερά.

Αἰφνης εἰσπηδᾷ εἰς τὴν καλύβην ὑπηρετρία ἀσθμαίνουσα ἐκ τοῦ δρόμου.

— Ἐλα, λέγει, Μάσσα, στὸ σπῖτι γλήγορα, σὲ φωνάζει ἡ Εἰρήνη. Ἡ κυρία κἄπως δὲν εἶνε καλὰ, ἐσηκώθη πρὸ πολυλοῦ... Ἐκτυποῦσε τὸ κουδοῦνι, ἐκτυποῦσε, ἐβαρέθηκε νὰ κτυπᾷ, ἐσηκώθηκε μόνῃ τῆς... Ἐσένα γυρεύει... Ἐλα γλήγορα !

Ἡ Μάσσα ἠγέρθη ἡσύχως, ἐξῆλθε μετὰ τῆς φίλης τῆς καὶ τῆς λέγει :

— Εἰπὲ τῆς κυρίας καὶ τῆς Εἰρήνης Μιχαήλοβνας, ὅτι ξεψυχᾷ ἡ μητέρα μου. Ἄς μ' ἀφίσουν, πρὸς χάριν τοῦ Θεοῦ, νὰ λάβω τὴν τελευταίαν κἂν πνοήν τῆς.

Ἡ κορασίς ἔδραμεν αὐθις εἰς τὸ δεσποτικὸν μέγαρον. Εἰς τὸ περίπτερον ἀνακμῆναι ἡ Εἰρήνη.

— Καὶ ποῦ εἶνε ἡ Μάσσα ; ἐρωτᾷ.

Ἡ κορασίς μετέδωκε πᾶν ὅ,τι εἶπεν αὐτῇ ἡ Μάσσα.

— Ἀ ! Καλὰ ! Πήγαίνε σὺ στὴ θέσι σου καὶ κύτταξε τὴ δουλειά σου, κ' ἐγὼ πηγαίνω καὶ τὸ λέγω τῆς κυρίας.

Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ Εἰρήνη δὲν ὑπῆγε πρὸς τὴν κυρίαν, ἀλλ' εἰσδύσασα εἰς τὸ ἱματιοφυλάκειον τῆς κυρίας τῆς, ἐξέλεξε φορέματα καὶ ἄλλα τινα πράγματα, ἀκολουθῶν μετέβη καὶ ἔθεσεν αὐτὰ εἰς τὴν ἱματιοθήκην τῆς Μάσσας καὶ ἐξῆλθεν αὐθις εἰς τὸν θάλαμον τῶν κορασιδῶν καὶ ἀνέλαβε τὴν ἐργασίαν τῆς.

Αἰφνης ἐμφανίζεται ἐκεῖ ἡ κυρία, μετὰ ἀκτένιστον κόμην, μετὰ ἐκκομφωμένην ἐσθῆτα, μετὰ ὀφθαλμοὺς πυριφλεγεῖς καὶ πρόσωπον κηλιδωμένον.

— Τί πράγματα εἶν' αὐτὰ ; φωνάζει, ἡ δὲν εἶμαι στὸ σπῖτι μου νοικοκυρά ; Ἐγὼ στέλνω νὰ φωνάξω τὴν Μάσσα καὶ δὲν κινεῖται κανεὶς νὰ μοῦ πῇ.

Αἱ κορασίδες ἀνεπήδησαν ἐκ τῶν θέσεων των εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς κυρίας των καὶ ἀπελιθώθησαν.

— Ἐπῆγαν, ἀποκρίνεται ἡ Εἰρήνη συνεσταλμένην τρόπον τινά, ἔδωσε ὅμως τέτοια ἀπάντησι, ποῦ δὲν ἴσχω νὰ τὴν εἰπῶ τῆς εὐγενείας σου.

— Τί εἶδους ἀπάντησι ; Τί ἀπάντησι ;

— Δὲν ἔρχομαι ! — λέγει.

— Πῶς ! Δὲν ἔρχεται ; — ἐκτὸς ἐκ τῆς ἤδη κραυγάζει ἡ κυρία. Νὰ τὴν δέσουν καὶ νὰ μοῦ τὴν φέρουν ! Τώρα ἀμέσως νὰ ἔλθῃ.

— Ἄν μοῦ τὸ ἐπιτρέψῃς εἰς ἐμένα, τὴν πιστὴ σκιά σου, νὰ σοῦ μιλήσω, θὰ κάμῃς καλὰ, γιὰ τὸ καλὸ ὁλωνῶν, ποῦ ἔχεις μέσα στὸ σπῖτι σου, νὰ διατάξῃς νὰ μὴν πατήσῃ ἐδῶ τὸ πόδι αὐτοῦ τοῦ φειδιοῦ ! ἀποκρίνεται ἡ Εἰρήνη. Κι' ἂν θέλῃς νὰ τὴν τιμωρήσῃς τὴν τιμωρεῖς κ' ἐκεῖ.

— Γεκτὶ νὰ τὴν τιμωρήσω ! Τί ν' αὐτὰ

πού λές, γρηῃ συχαμένη; ἀπὸ τῆ ζούλιασου! Αὐτὸ τὸ κορίτσι πάντοτε μὲ ἀγαπούσε καὶ πάντα μοῦ ἦτον ἀφοσιωμένο.

— Δὲν ἔχω τίποτε νὰ ζηλέψω, ὅλαις ἐμεῖς εἴμαστε σκληράς σου καὶ χρεωστοῦμε νὰ σὲ δουλεύωμε μὲ πίστι καὶ ἀλήθεια καὶ μὲ τὸ τελευταῖο αἷμά μας καὶ κάθε κομματάκι νὰ τὸ φυλάγωμε καλλίτερα ἀπὸ τὰ μάτια μας. Ἐτσι κάνουν οἱ παλαιοὶ σου δούλοι· καὶ αὐτοὶ οἱ νέοι ποῦ δὲ ξέρετε τί νὰ τοὺς χαρίσετε, αὐτοὶ ἔχουν ἀφοσιώσει τοῦ φειδίου. Τὴν ἐξέστασε στὴν καρδιά της, καὶ ἐκείνη ζητεῖ νὰ τὴν δαγκάσῃ!

— Ψέματα, ψέματα, ψέματα λές! Σὺ 'σαι φεῖδι. Ἡ Μάσσα πάντα μ' ἀγαπούσε!

— Ὡμορφη ἀγάπη! Ἐμπροστὰ στὰ μάτια σας ἄλωπού, καὶ ἀπ' ὀπίσω σας, σας περιγελοῦσε, καὶ μὲ τοῦ λόγου σου ἔκανε νὰ διασκεδάζουν ὅλοι στὴν αὐλή.

— Ψέματα λές, ψέματα, ψέματα, ἐχιδνα.

— Ἐμπροστὰ μου δά, νὰ σοῦ πῶ, βέβαια, δὲν τολμᾷ, νὰ τὰ κάμῃ αὐτά· κοπιᾶστε ὅμως νὰ ἐρωτήσετε τὰ κορίτσια ποῦ ὅταν ἦταν ἀκόμη κοριτσάκι, ἔβαζε ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω της προσκέφαλα καὶ παρέρστανε μὲ πρὸς ὅλαις πῶς κάθεστε καὶ πλαγιαζέτε καὶ μιλεῖτε. Ὡμορφη ἀγάπη, ὥμορφη ἀφοσίωση! Αἶ, σεῖς! Ἐξέρετε πῶς οἱ ἀφεντάδες μας εἶνε βαλμένοι στὸν κόσμο ἀντιπρόσωποι τοῦ Θεοῦ; Καὶ 'στὸ Θεὸ ἔμπροστὰ δὲ μ'πορεῖ νὰ πῇ ψέματα! Πέτε το λοιπόν: ἔδενεν ἡ Μάσσα προσκέφαλα γιὰ νὰ παρὰστήσῃ τὴν κυρὰ χονδρή;

Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἀληθῶς ἔλαβε χώραν πρὸ πέντε ἐτῶν, ἀλλ' ἡ Μάσσα οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ τὴν κυρίαν της, διότι πράγματι τὴν ἠγάπα, ἀλλὰ ξένην τινα εὐσάρκον γυναῖκα, ἣν ἄπαντες, οἱ κατ' ὄλην τὴν ἐπαρχίαν οἰκοῦντες, ἀπεκάλουν, ἔνεκα τῆς παροιμιώδους κακίας της, στρίγλαν. Βλέπουσιν αἱ κορασίδες, ὅτι ἡ Εἰρήνη συκοφαντεῖ, δὲν θέλουσι νὰ ψευθῶσιν ὅπως ἐκείνη, νὰ εἰπωμεν δὲ καὶ τὴν ἀλήθειαν τὴν ἐφοβοῦντο. — Στέκονται, σιωπῶσι καὶ συνεννοοῦνται διὰ τοῦ βλέμματος.

Ἄλλ' ἡ κυρία οὔτε καὶ τὰς ἡρώτησεν, ἔκλινε δὲ μόνον τὴν γηραιὰν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους της καὶ ἐξῆλθεν ἡρέμα τοῦ θαλάμου. Πολλὰ ἀκολούθως ὑπηρετήρια διηγήθησαν, ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο ἀξιολύπητος, ὡς ἀπορφανισθὲν παιδίον. Ἄλλ' ἐκείνη ἡ Εἰρήνη οὐδένα ποτε ἐλυπήθη.

Ἀμα ὡς ἐκινήθη ἐκ τῆς θέσεώς της ἡ κυρία, αὕτη τὴν ἠκολούθησεν.

— Ἀφοῦ περὶ ἐβγήκανε στὴ μέση, λέγει, οὔτε στὸ σπῖτι σου πρέπει νὰ τὴ βάλῃς τὴ Μάσσα: εἶνε κλέφτρα! Ἐχω ποῦ τὴν παραφυλάω τώρα τόσον καιρό, καὶ ὅσο εἶνε σπῖτι μέσκα, ἐγὼ δὲν εὐθύνομαι. Ἐλάτε κοιπάζετε ἐδῶ, καὶ ψάξτε μόνη σας.

Ὡδήγησεν αὐτὴν ἡ Εἰρήνη εἰς τὴν ἱματιοθήκην τῆς Μάσσας.

— Κάκια, Πελαγία! κραυγάζει, ἐλάτε, ἀνοιξέτε: ἐγὼ σ' αὐτὴν τὴν κλεφτοφωλιά, οὔτε ν' ἀγγίξω θέλω. Βγάλετε ὅλα τὰ ρούχα!

Αἱ κορασίδες ἔσυρον τὰ συρτάρια, ἤρχισαν νὰ διαλέγουν κατὰ ρουχαλάκια, καὶ ἔμειναν! Ἐντὸς εὐτελοῦς τινος χιτῶνος κεῖται ζευγὸς ἐνωτίων τῆς κυρίας, εἰς ἄλλο, πολυτελέστατον τρίχαπτον, τὸ ὁποῖον ἡ κυρία πάντοτε μετὰ στοργῆς ἐκμαρῶνε!...

— Ὅριστε, ποῦ τὰ βλέπετε μόνη σας! λέγει ἡ Εἰρήνη. Αὐτὰ περὶ δὲν εἶνε δικὰ μου λόγια καὶ ἡ πράξι εἶνε χειροπιαστή.

Ἡ γηραιὰ κυρία οὔτε προσέβλεψε καὶ, καὶ μόνον ἐκίνησε θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν της καὶ ἐξῆλθε.

— Τί ὀρίζετε λοιπὸν νὰ κάμω; ἡρώτησεν ἡ Εἰρήνη.

— Νὰ τῆς κόψουν τὰ μαλλιά, καὶ νὰ μὴν τὴν ἰδοῦν τὰ μάτια μου· σὺ πήγαίνε καὶ ἄφρσέ με.

Εἶπε τοῦτο ἡ κυρία σιγὰ-σιγὰ ὡς ἐν ρεμβασμῷ, καὶ ἐκλείσθη εἰς τὸν κοιτῶνά της.

Ταῦτοχρόνως ἀπεβίωσε καὶ ἡ μήτηρ τῆς Μάσσας. Συνήχθησαν αἱ γειτόνισσαι τὴν ἐπλυνον, τὴν ἐνέδυσαν καὶ τὴν ἐτοποθέτησαν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἡ Μάσσα ἐκ τῶν πολλῶν δακρύων μικροῦ δεῖν ἔχανε τοὺς ὀφθαλμούς της. Δι' οὐδενὸς τρόπου ἠδυνήθησαν νὰ ἀποσπᾶσιν αὐτὴν ἐκ τῆς μητρὸς της. Περὶ τὴν δωδεκάτην ὁμῶς ὤρην, ἀνεμνήσθη ὅτι ἡ κυρία της ἐνδύεται διὰ τὸ πρόγευμα καὶ ἡτοιμάσθη νὰ μεταβῇ ἐκεῖ.

Αἰφνης εἰσέρχεται εἰς τὴν καλύβην ἡ Εἰρήνη, μετὰ τοῦ Βασίλη—τοῦ κομμωτοῦ τοῦ κυρίου—φέροντος ψαλλίδα, καὶ τερσάρων ὑπηρετριῶν.

Εἶδεν ἡ Εἰρήνη τὴν νεκράν, προσέβλεψε καὶ ὡς νὰ συνεστάλῃ μικρὸν καὶ ὅμως ἡ μοχθηρία της ὑπερίσχυσε.

— Ἐπιάσθηκες, τῆς λέγει, γαλιάνδρα! Γεὰ κάθησε ἐπρόσταξαν νὰ σοῦ κόψωμε τὰ μαλλιά.

Καὶ 'στὰ παλὰ χρόνια, χειροτέρα καταισχύνῃ ἀπὸ τὰ κομμένα μαλλιά δὲν εἰμποροῦσε νὰ γίνῃ.

Ἡ Μάσσα κατέστη ὠχρὰ ὡς σουδάριον, τὰ δάκρυα ἐξέλιπον, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ της ὡς νὰ κατέπεσαν ἔγειναν πρᾶσινοι.

— Καὶ γιὰτί;—ἐπρόφερε σιγὰ.

— Γιὰτί, γιὰτί μοῦ γίνεσαι πολὺ ξυπνητὴ καὶ ἀξία, καὶ φαντάσθηκες πῶς μ'πορεῖς νὰ πέρνῃς ἀπὸ τὴ μύτη τὴν κυρὰ, καὶ ἔμαθες νὰ κλέβῃς!—ἀποκρίνεται ἡ Εἰρήνη. Ἡ κυρία ἀνοίξε μόνη της τὸ κομὸν σου, καὶ ἡρῆσε μέσα ἐκεῖ, τὰ σκολαρίκια καὶ τῆς δαντέλες της.

Ἡ Μάσσα τίποτε δὲν εἶπεν, ἀλλ' ἐπὶ πολλὴν ὥρην θεώρει τὴν Εἰρήνην ἀσκαρδαμυκτί, οὕτως ὥστε ἐκείνη ἐταπεινώσας τοὺς ὀφθαλμούς, ἀκολούθως ἐπλησίασε πρὸς τὴν μητέρα της, ἔλαβε τὴν νεκράν χεῖρά της, περιήγαγε τὸ βλέμμα καὶ εἶπεν:

— Ἀνθρωποι καλοὶ, νὰ μὴ βρῇ ἀνά-

παυσι 'στὸν τάφο ἡ μάνα μου, ἂν ἦμαι φταίχτρα. Τίποτε ξένο πρᾶγμα δὲν ἐπῆρα, καὶ σὲ κανένα δὲν ἐφέρθηκα βάνουσα. Κανένα φταξίμο δὲν ἔχω. Ἡ Εἰρήνη Μιχαήλοβνα τὸ ξέρει καλὰ πῶς ἀδίκῃ με προσβάλλει.

Κλονιζομένη ὡς οἰνοβαρὴς, ἐπλησίασεν αὕτη πρὸς τὴν θρανίον, ἐκάθησε καὶ ἤρπασεν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὴν κτέναν της. Ζευγὸς χονδρῶν πλοκάμων ὑποζάντων κατέπεσαν καὶ αἱ ἀκραι αὐτῶν ἤγγισαν τὸ δάπεδον.

Ὅλαι αἱ ἐν τῇ καλύβῃ γυναῖκες ἀνεξαιρέτως ἔκλειον, καὶ αὕτη μάλιστα ἡ Εἰρήνη ἐγένετο λευκή, ὁ δὲ κομμωτὴς ἵσταται ὡς ἀπολιθωμένος. Ἡ μήτηρ αὐτῆς δὲν εἶχε ψυχρανθῇ ἔτι, καὶ τὸ προσφιλὲς αὐτῆς τεκνίον παρεδίδοτο ἐνώπιόν της τῇ καταισχύνῃ.

— Τί κάμνεις λοιπόν, Βασίλη Παρθένιτις, τελείωσε τὴν δουλειά σου γλήγορα! τοῦ λέγει σιγὰ ἡ Μάσσα καὶ ἐλύθη εἰς δάκρυα.

Αἱ γυναῖκες ἐξέβαλον κραυγὰς θρηνοῦσαι.

— Ἡ κυρία τὸ θέλει! λέγει ἡ Εἰρήνη, καὶ δὲν ἔχει θάρρος νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια της.

— Ψέματα λές, φεῖδι λυσασμένο! ἐκτὸς ἐκτουτο ἀνεφώνησεν ὁ Βασίλης. Ἐσὺ τὰ κατορθώνεις αὐτά, καὶ σὺ ἐπὶ κρᾶνες καὶ ἐξώργισες τὴν κυρὰ! Δὲ θὰ ἔτροπιᾶσω γὰρ τὴν δυστυχισμένην τὴν ὀρφανή, ὅχι, δὲν ἔγεινα μπόγιας! Ἀφοῦ σοῦ ἦταν γραφτὸ περὶ, Μαρία Νικολάηβνα, νὰ κοποῦν τὰ μαλλιά σου χωρὶς νὰ φταῖς, ἐγὼ δὲ βάζω τὸ χέρι μου, κόψε τα μοναχὴ σου.

Ἐθεσεν οὗτος πρὸς τῆς Μάσσας τὴν ψαλλίδα, ὑπεκλίνετο βαθέως αὐτῇ καὶ τῇ σωρῷ καὶ ἀπετάθη πρὸς τὴν Εἰρήνην.

— Πᾶμε, λέγει, πᾶμε, στρίγλα, καὶ πρόσταξε καλλίτερα γιὰ τὴν παρκαὴ μου, νὰ μὲ γδάρουν μέσ' 'στὸ σταῦλο. Αὐτὸ καὶ σένα θὰ διασκεδάσῃ καὶ ἐγὼ θὰ ξελαφρώσω, παρὰ νὰ ἀδικήσω τὴν ὀρφανήν.

Ἡ Εἰρήνη διωλίσθησεν ἐκ τῆς καλύβης ὡς ὄφρις.

[Ἐπεται συνέχεια] Α. Γ. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΒΙΒΛΙΑ:

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτά, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν].

«Ἀνθρωπὸς τοῦ Κότμου», Ἀθηναϊκὴ μυθιστορία, ὑπὸ Γρ. Δ. Ξενοπούλου. Δρ. 2 (2,20)

«Τὰ Δράματα τῶν Παράσων», μυθιστορία Ponson-De-Terrail, τόμοι ὀκτώδεες 3 Δρ. 6 (7)

«Αἱ Φύλακες τοῦ Θεσαυροῦ», μυθιστορία Ἐμ. Γονζαλὲς..... Δρ. 4,50 (4,70)

«Αἱ Νύκτες τοῦ Βουλεδάρτου», μυθιστορία Pierre Zaccane (τόμοι δύο).... Δρ. 3 (3,30)

«Αἱ Κατακόμβαι τῆς Ἰουλλῆς», μυθιστορία H. Emille Chevalier..... Δρ. 4,50 (4,70)

«Ὁ Υἱὸς τοῦ Μοντεχρήστου», μυθιστορία ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μεταφρασθεῖσα (τόμ. 4) Δρ. 7 (7,50)

«Ὁ Διαβολὸς - Σίμων», μυθιστορία Ponson-De-Terrail..... Δρ. 4,50 (4,70)